

ДО ИСТОРИЧЕСКИТЪ МЪСТА ВЪ БЪЛГАРИЯ

IV Преславъ

Сутринъта напуснахме Мадара. Тренътъ ни понесе къмъ Шуменъ — старъ български градъ, обиколенъ съ височини.

Оттукъ съ автомобили потеглихме за Преславъ, който се намири до полите на Стара-планина. Край него протича река Камчия.

Сегашниятъ Преславъ е малко градче, прилично на село. Той е построенъ малко по-настрана отъ стария Преславъ.

Автомобилитѣ спрѣха предъ разкопкитѣ на стария градъ, край реката. Нѣкогашната българска столица е цѣла разрушена, както и Плиска. Кога е станало това, никой не знае.

Стоехме предъ хълмиста земя, обърната въ ниви и лозя. Подъ дебелъ пластъ пръстъ лежатъ основите и разрушенията на царскитѣ дворци, на черкви, на частни жилища и на градските стени.

Преславъ, както и Плиска, е билъ ограденъ съ дебели каменни стени. Само че тукъ е имало две стени. Едната, вътрешна, която е ограждала дворците, а, другата, вънкашната, е пазила цѣлия градъ. Отъ нея сега стърчатъ тукъ-тамъ запазени части. Голѣмъ е билъ стариятъ Преславъ — голѣмо пространство е ограждала и вънкашната стена.

На дѣсно отъ шосето, което навлиза въ планината, сѫ разкрити части отъ двореца, построенъ отъ царь Омуртага, преди Преславъ да биде още столица на царството. Дворецътъ е билъ украсенъ съ мраморни колони. Голѣмитѣ, добре издѣлани каменни блокове ни напомнятъ постройките на Плиска.

По-къмъ изтокъ отъ двореца, близо до реката и до самото шосе, на една малка височина, отъ която се гледа цѣлата околност, трудоваци разкопаваха развалините на стара българска черква. Стените ѝ сѫ запазени на височина колкото човѣшки ръстъ. Съборени сѫ и лежатъ на пода красиви колони отъ бѣлъ и зеленъ мраморъ.

Извѣтре черквата е била чудно украсена. Стените ѝ сѫ били облицовани съ добре излѣскани мраморни